

arne uppmärksamma på, huru regula-de-tri-lösningar med nödvändighet *förutsätta* proportionalitet: att det ej obetingadt är nödvändigt att 100 skålpund kosta 100 gånger så mycket som ett skålpund; att om två man uträtta ett arbete på 5 dagar, det ej är obetingadt säkert, att en man alls kan utföra arbetet, än mindre på just 10 dagar; om t. ex. arbetet består i att förflytta stora stenar, så kan detta gå 10 gånger så fort för två som för en man. Vidare är för samma ändamål ytterst nyttigt att bland frågorna inblanda sådana, där alldeles ingen proportionalitet eger rum, t. ex. "Om 2,000 kronor förräntas efter 5 %, efter hvilken procent kunna då 1,000 kr. förräntas?" eller "Om en häst, efter att hafva sprungit 2 mil med två skålpunds last, äter 3 kappar hafre, huru mycket äter han då, om han sprungit 1 mil med 5 skålpunds last?"

Boken slutar med några anmärkningar angående skriftliga prof, och om hemuppgifter, hvilka anmärkningar äro ganska tänkvärda.

Slutligen vilja vi blott påpeka, att den norska terminologien ej alltid omedelbart får försvenskas, såsom då förf. sid. 60 säger, att man ofta bör "bruge benævnelsen *brøktal* ved siden af benævnelsen *tæller*", en anmärkning som naturligen för svenska läsare saknar all betydelse, då "bråktal" på svenska alls ej är detsamma som "täljare".

Såsom synes är dock ingen af våra anmärkningar af synnerligen stor betydelse, när man tager i beräkning bokens ändamål, som hufvudsakligen är att tjäna till rättesnöre för lärare och lärarinnor i *folkskolan*, och vi kunna därför icke annat än varmt rekommendera boken, särskildt dess första afdelningar för undervisningen af verkliga nybegynnare, hvarur vi ej kunna neka oss nöjet att anföra följande lilla ypperliga profstycke:

"Enti (förf:s benämning af 10 för nybegynnaren) skrives med samme tegn som en ener. Her er *en* kugle, skriv tegnet! Her er *enti* kugler, skriv tegnet! (Barnet vil da, hvis det ikke tilfældigtvis har lært att skrive 10, skrive 1.) — Men nu kan vi ikke se, hvilket af de to tegn betyder en ener, og hvilket en tier. Derfor sætter vi et 0, som betyder intet, paa højre side af den 1, som skall betegne en tier, etc." *Ad. Meyer.*

Granskning af läroböcker i Aritmetik verkställd af komiterade, utsedde af Stockholms folkskollärareförening. Stockholm 1883. C. E. Fritze.

Detta arbete kan i någon mån anses såsom ett försök ungefär i samma riktning, som det föregående. Boken sönderfaller

i två afdelningar A och B, den förra innehållande allmänna regler för anordning och metod vid utarbetandet af en aritmetisk lärobok, den senare utgörande en kritik eller kanske snarare ett något färglagdt referat af de flesta läroböcker, som på senare tiden utkommit i Sverige.

Mot denna bok torde först och främst böra anmärkas, att författarne i allt för hög grad synas vilja verka genom sin auktoritet som komité, i det att blott ytterst sparsamt förekommer någon motivering af deras åsikter, såsom då de t. ex. sid. 8 helt enkelt förklara, att de fyra räknesätten med hela tal böra vara grupperade i två kurser, en omfattande talserien 1—1000, den senare större tal. Detta strider mot nästan alla läroboksförfattares åsigt, i det att de antingen ej vilja veta af dylika grupper, eller och taga första gruppen betydligt mindre såsom 1—10, Nicolaisen t. o. m. 1—3. Det finnes ej heller det ringaste skäl att afbryta just vid 1,000, då ju talbildningsprincipen länge sedan måste vara fullt klar.

Detta dogmatiska sätt att framställa sina åsikter mildra författarne visserligen genom att de flesta af deras regler äro så allmänt hållna, att därinom gifves spelrum för en hel del olika åsikter, i det att de *vanligen* uttala sig bestämdt blott emot metoder, som redan länge erkänts såsom antiqverade; men härigenom har äfven bokens afdelning A förlorat största delen af sitt värde.

Afdelningen B torde däremot med rätt stor fördel kunna användas vid val af lärobok, men hade godt kunnat inskränkas till en ringa del af sitt omfång genom uteslutande af en mängd läroböcker, som det väl i alla fall knapt torde falla någon in att använda. I alla fall är såväl Nicolaisens ofvan anmälda arbete som Hultmans och andras kritiker i matem. tidskrift långt mer än detta arbete att rekommendera för lärare och läroboksutgifvare.

Ad. Meyer.

Ytterligare några ord om "Förslag till ändrad kursfördelning i kristendom vid de allmänna läroverken".

Ehuru red. torde tycka, att meningsbytet mellan hr —dm— och mig i denna fråga nu kunde vara avslutadt, anhåller jag dock om plats i Pedagogisk Tidskrift för följande kortfattade replik på hr —dm—:s bemötande af mina sista anmärkningar, under löfte att icke mera återkomma till denna fråga.